

2018 M. UAB „BIRŠTONO ŠILUMA“

METINIS PRANEŠIMAS

Birštonas
2019 m.

1. BENDROVĖS CHARAKTERISTIKA

Uždaroji akcinė bendrovė „Birštono šiluma“ (toliau – Bendrovė) įsteigta 2000 m. balandžio mėnesį reorganizavus AB „Alytaus šilumos tinklai“. Pradžioje bendrovė buvo specialiosios paskirties uždaroji akcinė bendrovė, o nuo 2005 metų bendrovė reorganizuota į uždarąją akcinę bendrovę „Birštono šiluma“.

Pagrindinis bendrovės akcininkas yra Birštono savivaldybė, turinti nuosavybės teisę į 347551 vnt. paprastųjų vardinių akcijų. Tai sudaro 99,95 % nuo bendro įmonės akcijų skaičiaus. 180 vnt. akcijų priklauso 2 privatiems akcininkams. Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį naujų akcijų neišleido, turimų nepardavė. Bendrovės įstatinis kapitalas nesikeitė ir sudarė 1008420 eurų.

Įstatinis kapitalas padalintas į 347731 paprastąsias 2,9 euro nominalios vertės akcijas.

Bendrovė savo filialų ir atstovybių neturi.

Bendrovės pagrindinė veikla – šilumos ir (ar) karšto vandens gamyba ir tiekimas. Kita bendrovės veikla – atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų montavimas ir aptarnavimas, dūmtraukio metalinių aptarnavimo aikštelių konstrukcijų nuoma duomenų perdavimo įrangai talpinti.

Bendrovėje veikia 3 valdymo organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Bendrovės valdyba;
- Bendrovės direktorius.

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės valdymo organas. Jame sprendžiamuoju balsu turi teisę dalyvauti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys akcijų savininkais. 2018 metais buvo sušauktas vienas eilinis ataskaitinis akcininkų susirinkimas.

Bendrovės valdybą, kolegialų bendrovės valdymo organą, renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Ji sudaroma iš 3 narių: Jovita Tirvienė ir Valentinas Revuckas – deleguoti Birštono savivaldybės ir Romualdas Grigonis – Bendrovės atstovas. Valdybos pirmininkas – Valentinas Vincas Revuckas. Valentinas Vincas Revuckas 2018 metais be valdybos pirmininko pareigų taip pat ėjo Birštono savivaldybės administracijos (kodas 188750166, adresas Jaunimo g. 2, Birštonas) direktoriaus pareigas, Jovita Tirvienė – AB Birštono sanatorijos „Versmė“ (kodas 152814478, adresas B. Sruogos g. 9, Birštonas) valdybos pirmininkės pareigas bei Birštono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjos pareigas. Romualdas Grigonis kitų vadovaujamų pareigų 2018 m. nėjo.

Per 2018 metus įvyko 10 valdybos posėdžių, apsvarstyti 25 klausimai.

Bendrovės veiklai vadovauja direktorius Gintaras Verseckas, kuris yra vienasmenis valdymo organas. Kitų vadovaujamų pareigų, išskyrus Bendrovės direktorius pareigas, Gintaras Verseckas 2018 m. nėjo.

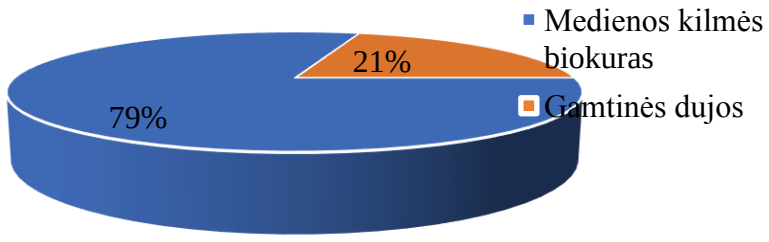
Bendrovės 2018 metų pardavimo pajamos sudarė 1 082 403 eurus ir buvo 31 106 eurais didesnės nei 2017 metais, pardavimo savikaina sudarė 1 129 567 eurus t.y. 107 718 eurais didesnė, lyginant su 2017 metais. Bendrovė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo skolinga Šiaulių bankui, AB – 150 568 eurus. Paskola buvo panaudota kondensacinio ekonomaizerio įrengimui ir centrinės miesto dalies kvartalinių tinklų renovacijai. Iš pagrindinės veiklos ataskaitiniais metais buvo patirtas 47 164 eurų nuostolis, bendras finansinis rezultatas 2018 metais buvo neigiamas – 122 178 eurų nuostolis. Įvertinus ankstesniųjų metų rezultatus, lieka nepadengtas 502 312 eurų nuostolis.

Bendrovės vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2018 metais – 23.

2. BENDROVĖS VEIKLOS APŽVALGA

Bendrovė eksploatuoja dvi katilines: Birštono rajoninę katilinę ir nedidelę katilinę buvusiame Birštono vienkiemyje (Vienkiemio g. 3). Birštono katilinės instaliuota galia – 15,25 MW. Gamtinių dujų katilų instaliuota galia – 10,25 MW, dviejų biokuro katilų kartu su kondensaciniu ekonomaizeriu – 5,0 MW.

Šilumai gaminti naudojamas dviejų rūšių kuras: biokuras ir gamtinės dujos. Pagrindinis kuras – medienos kilmės biokuras. 2018 m. jį deginant buvo pagaminta 19215,4 (2017 m. - 20226,8) MWh šilumos ir tai sudarė 79,5 proc. katilinėje naudoto kuro, gamtinėmis dujomis – 4950,6 (2017 m. – 4048,2) MWh arba 20,5 proc. viso kiekio (1 pav.).

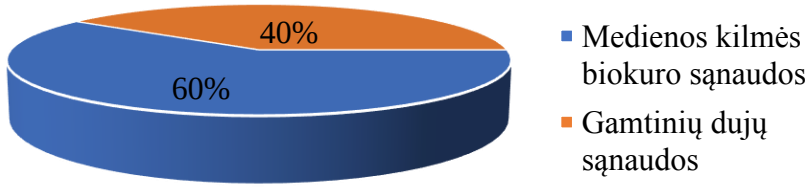


1 pav. Šilumos gamybai sunaudoto kuro kiekis procentais

Šilumos gamybai sunaudoto kuro sąnaudos buvo 632808 (2017 m. – 513963) eurų:

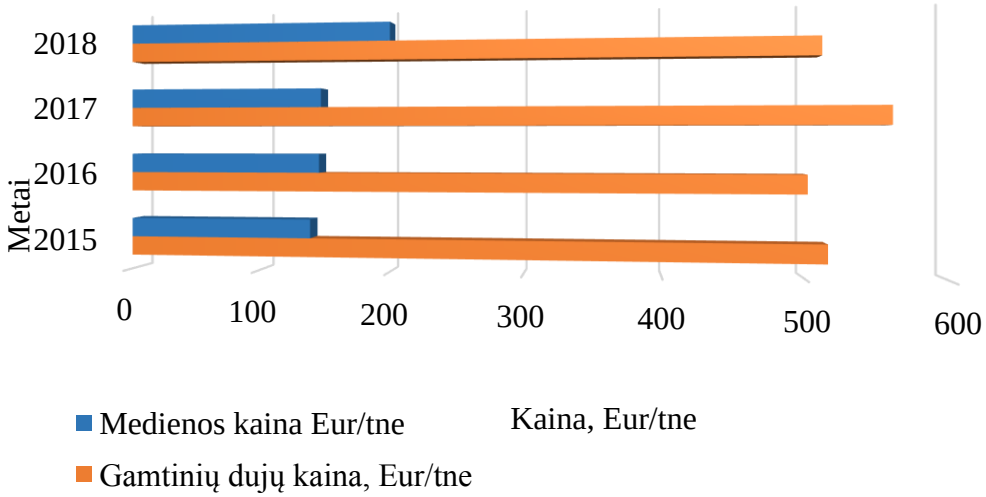
1. Medienos kilmės biokuro sąnaudos – 377938 (2017 m. – 291826) eurų, tai sudarė 59,7 proc. visų kuro sąnaudų (2 pav.).

2. Gamtinių dujų sąnaudos – 254870 (2017 m. – 222137) eurų, tai sudarė 40,3 proc. visų kuro sąnaudų (2 pav.)



2 pav. Šilumos gamybai naudojamo kuro sąnaudos

Objektyviausias kriterijus įvertinantis kuro kokybę ir kainą yra jo vertė išreikšta tne (tonomis naftos ekvivalento). 2015 – 2018 m. gamtinių dujų ir medienos kuro kainos pateiktos 3 paveiksle.



3 pav. 2015 – 2018 m. gamtinių dujų ir medienos kainos

Bendrovės 2015 m. pirktų gamtinių dujų kaina buvo – 516 Eur/ tne, medienos – 140 Eur/ tne, 2016 m. pirktų gamtinių dujų kaina buvo – 502 Eur/tne, medienos – 146,8 Eur/tne, 2017 m. gamtinės dujos kainavo 560,6 Eur/tne, mediena – 148,3 Eur/tne, 2018 m. gamtinės dujos kainavo 512 Eur/tne., mediena – 201 Eur/tne. Vidutinė kuro kaina 2017 metais buvo – 207,71 Eur/tne., 2018 metais – 266 Eur/tne. Iš pateiktų skaičių matyti, kad 2018 metais gamtinės dujos atpigo, o biokuras ženkliai pabrango. **Gamtinės dujos 2018 metais buvo apie 2,5 (2017 m. – 3,8) karto brangesnės už biokurą (medienos skiedras).**

2018 metais Bendrovė pagamino 24,166 (2017 m. – 24,275) tūkst. MWh šilumos energijos. Patiekta iki pastatų įvadų – 19,215 (2017 m. – 19,624) tūkst. MWh. Sąskaitos išrašytos – 19,215 tūkst. MWh kiekiui. Savoms reikmėms buvo sunaudota – 0,183 (2017 m. – 0,184) tūkst. MWh. Technologiniai nuostoliai šilumos tinkluose buvo 4,890 (2017 m. – 4,467) tūkst. MWh (1 lentelė).

1 lentelė. 2016 – 2018 m. pagamintas šilumos kiekis

Rodiklis	**2016 m.**	**2017 m.**	**2018 m.**
Pagaminta (MWh)	23868	24275	24166
Patiekta iki pastatų įvadų (MWh)	19331	19624	19275
Realizuota (MWh)	19065	19624	19275
Sunaudota savo reikmėms (MWh)	209	184	183
Technologiniai nuostoliai šilumos tinkluose (MWh)	4328	4467	4890

Birštono daugiabučiuose namuose gyventojų sunaudojamos centralizuotos šilumos kiekis stabilizavosi. Gyvenamuose namuose 2016 metais buvo sunaudota 8955 MWh šilumos, 2017 metais – 8405 MWh, 2018 metais – 8425 MWh.

Šilumos nuostoliai 2015, 2016, 2017 metais siekė daugiau nei 18 proc., 2018 m. apie 20 proc. Nors 2015 metais buvo renovuotos centrinio Birštono miesto kvartalo šilumos tiekimo trasos, bet Bendrovė pradėjo tiekti šilumos energiją „Vytautas Mineral SPA“ kompleksui ir daugiau kaip 700 metrų padidėjo šilumos trasų ilgis. Šios trasos yra klotos daugiau kaip prieš 35 metus.

Pagrindinės Bendrovės nuostolingos veiklos priežastys:

1. Kredito gražinimas ir palūkanos (dėl ankstesniais metais įvykdytų investicijų);
2. Kompensacija dėl faktinių ir į šilumos kainą įskaičiuotų kuro kainų skirtumo;
3. Seni ir neefektyvūs biokuro katilai;
4. Vartotojų skolos.

2018 metais Bendrovė suvartojo 501323 (2017 m. – 535517) kWh elektros energijos, elektros energijos sąnaudos sudarė 41,182 (2017 m. 40,071) tūkst. eurų.

Bendrovės šilumos energijos gamybos ir perdavimo sąnaudos yra skirstomos į kintamas ir pastovias sąnaudas.

Kintamąsias sąnaudas sudaro kuro, elektros energijos ir vandens technologinės sąnaudos. Kintamoji kainos dedamoji kinta kiekvieną mėnesį priklausomai nuo pirkto kuro kainos. Šilumos gamyboje naudojant biokurą, kuro dedamoji yra mažesnė nei deginant dujas, tačiau biokuro įrenginių eksploatacijos sąnaudos yra ženkliai didesnės.

Pastoviosios sąnaudos – tai tokios sąnaudos, kurias Bendrovė patiria nepriklausomai nuo pagaminto ir vartotojams patiekto šilumos kiekio. Jas sudaro nusidėvėjimas (amortizacija), darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, remonto ir kitos išlaidos, mokesčiai, palūkanos, šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų įsigijimas, priežiūra, patikros ir remontai ir t.t.

Visos bendrovės sąnaudos 2017 – 2018 m. yra pateikiamos 2 lentelėje.

2 lentelė. Bendrovės sąnaudos 2017 – 2018 m.

Eil. Nr.	**Sąnaudų pavadinimas**	**2017 m.**	**2018 m.**	**2018 m. padidėjo (+) / sumažėjo (-)**
1	Elektros energijos technologinėms reikmėms įsigijimo sąnaudos	40 071	41 182	1 112
2	Vandens technologinėms reikmėms įsigijimo sąnaudos	2 728	1 746	-982
3	Ekonomaizerio nuotekos	3 279	2 403	-876
4	Vanduo ir nuotekos gyventojams, organizacijoms	40 102	40 169	67
5	Šalto vandens pardavimo sąnaudos (pagal įvadinius skaitiklius)	2 543	2 476	-67
6	Gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos	222 136	254 870	32 733
7	Medienos įsigijimo sąnaudos	291 826	377 938	86 111
8	Kitos sąnaudos, susijusios su kuro įsigijimu (laboratoriniai tyrimai)	2 294	2 024	-270
9	Pelenų išvežimo sąnaudos	4 236	4 118	-117
10	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	97 443	97 858	415
11	Darbo užmokesčio sąnaudos	232 381	239 144	6 763
12	Privalomojo socialinio draudimo sąnaudos	71 651	74 673	3 022
13	Abejotinos skolos	15 248	7 210	-8 038
14	Gamybos objektų einamojo remonto, aptarnavimo sąnaudos	7 748	12 059	4 311
15	Tinklų einamojo remonto, aptarnavimo sąnaudos	14 822	1 791	-13 031
16	Administracinių patalpų einamojo remonto, aptarnavimo sąnaudos	0	7 422	7 422
17	Org. inventoriaus aptarnavimo, remonto pasl.	0	140	140
18	Medžiagų, žaliavų sąnaudos, spauda, profesinė literatūra	28 065	15 873	-12 192
19	Kanceliarinės sąnaudos	1 398	1 524	126
20	Mažaverčio inventoriaus sąnaudos	4 470	2 923	-1 547
21	Gamybos prietaisų ir šilumos skaitiklių patikrų sąnaudos	5 036	4 233	-803
22	Turto nuomos (serverio ir dujų balionų) sąnaudos	480	2 016	1 536
23	Komunalinių paslaugų (elektros energija, vanduo, nuotekos, šiukšlės) sąnaudos	11 897	12 374	477

24	Transporto priemonių eksploatacinės sąnaudos	2 285	2 537	252
25	Transporto priemonių kuro sąnaudos	4 322	4 231	-91
26	Ryšių paslaugų sąnaudos	2 008	1 982	-27
27	Kitos administravimo sąnaudos (mokymai, programų ir įrenginių priežiūra)	5 360	15 006	9 646
28	Teisinės paslaugos	797	1 336	539
29	Turto draudimo sąnaudos	2 517	2 059	-458
30	Kitų mokesčių sąnaudos	6 252	5 608	-645
31	Konsultacinės paslaugos	4 524	4 207	-317
32	Pašto, pasiuntinių paslaugos	263	258	-5
33	Kitos administravimo sąnaudos (banko paslaugos)	1 161	1 265	104
34	Palūkanų sąnaudos	8 370	6 445	-1 925
35	Klientų mokėjimų administravimo, surinkimo sąnaudos (komisinis mokestis)	4 085	3 318	-766
36	Audito (finansinio, reguliavimo apskaitos) sąnaudos	1 994	1 850	-144
37	Narystės, stojamųjų įmokų sąnaudos	4 598	4 877	279
38	Buitinių karšto vandens skaitiklių priežiūra, patikra, keitimas	3 975	59	-3 916
39	Kitos sąnaudos	5 041	3 505	-1 536
	Iš viso:	**1 157 407**	**1 264 711**	**107 304**
	Banko paskolos likutis	209 889	150 568	-59 321
	Pagaminta šilumos (kWh)	24275000	24166000	-109 000
	Savikaina (ct/kWh)	4,77	5,23	0,47

Vienas iš pagrindinių šilumos tiekimo įmonių veiklos rodiklių yra šilumos kaina, kurios pokyčius pajunta visi šilumos vartotojai. Per paskutinius 6 metus vidutinė šilumos kaina (su 9% PVM) gyventojams pateikta 3 lentelėje.

3 lentelė. 2013 – 2018 m. vidutinė šilumos kaina

Metai	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kaina (ct/kWh)	6,46	6,60	5,20	5,44	5,53	5,68

Šilumos kainų stabilumui įtakos turėjo keletas faktorių: nedaug kintantis šilumos pardavimas, optimalus kuro balansas (gamtinės dujos ir medžio drožlės), vykdomi investiciniai projektai. Įmonė labai taupiai naudodama vidinius resursus užtikrino kainų stabilumą, tačiau tolimesnė perspektyva yra kelianti nerimą, kadangi medienos kaina auga, dujų kaina mažėja nežymiai, o įranga dėvisi ir reikalauja didelių investicijų. Yra rizika, kad mažos šilumos kainos ateityje gali turėti neigiamą įtaką Bendrovės veiklos rezultatams.

Bendrovės šilumos kaina bei pastovioji šilumos kainos dedamoji yra viena mažiausių, lyginant su kitais šilumos gamintojais Lietuvoje ir pati mažiausia tarp savo grupės tiekėjų gaminančių mažiausiai šilumos (4 lentelė).

4 lentelė. Bendrovės šilumos kainų dedamųjų palyginimas su kitais mažiausiais šilumos gamintojais (duomenys 2019 m. vasario 1d.)

		Vienanarė	Pastovi	Kintama	"Komp."
1	***"Birštono šiluma"***	***5,56***	***1,95***	***3,43***	***-0,28***
2	"Nemenčinės komunalininkas"	8,47	2,40	4,91	0,46
3	"Velžio komunalinis ūkis"	7,95	2,70	4,36	0,23
4	"Šilalės šilumos tinklai"	5,69	2,57	2,65	0,00
5	"Litesko" fil. "Kelmės šiluma"	7,64	4,08	3,11	-0,18
6	"Molėtų šiluma"	6,32	2,86	2,90	0,04
7	"Lazdijų šiluma"	7,56	3,48	3,46	0,00
8	"Fortum Joniškio energija"	7,94	3,58	3,70	0,00
9	"Šakių šilumos tinklai"	7,44	4,62	3,17	-0,96
10	"Pakruojo šiluma"	6,83	3,43	3,26	-0,42
11	"Kazlų Rūdos šilumos tinklai“	8,14	4,45	3,02	0,00
12	"Skuodo šiluma"	7,32	3,85	2,87	0,00

Vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta Šilumos kainų nustatymo metodika bendrovė kiekvieną mėnesį perskaičiuoja tiekiamos šilumos energijos kainą atsižvelgdama į pirkto kuro kainą. Skaičiuojant mėnesinę šilumos gamybos kuro kintamąją dedamąją, atitinkamo kuro kaina imama praėjusio mėnesio pirkto atitinkamo kuro rūšies kaina Eur/tne.

Bendrovė yra karšto vandens tiekėja daugiabučių namų gyventojams. Pagrindinė Bendrovės, kaip karšto vandens tiekėjo funkcija – tiekti pakankamų parametrų termofikacinį vandenį iki pastatų įvadų ir organizuoti daugiabučiuose namuose suvartojamo karšto vandens apskaitą. Už daugiabučiuose namuose karšto vandens tiekimą, higienos normas atitinkančią karšto vandens temperatūrą ir kitus kokybinius parametrus atsako ne Bendrovė, o daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemų prižiūrėtojai.

Per 2018 metus Bendrovė iš UAB „Birštono vandentiekis“ nupirko 19,07 tūkst. kub. m. geriamojo vandens karšto vandens ruošimui.

Gyventojai deklaravo – 17,79 tūkst. kub. m.

Geriamo vandens, skirto karštam vandeniui ruošti, nuostoliai (toliau – karšto vandens nuostoliai) šiek tiek sumažėjo: 2018 m. buvo apie 6,7 proc. arba 1,28 tūkst. kub. m. (2017 m. – 8 proc. arba 1,56 tūkst. kub. m)**.**

Karšto vandens nuostoliais laikomas daugiabučiame name paruošto karšto vandens ir gyventojų deklaruoto (butuose sunaudoto) karšto vandens kiekių skirtumas. Karšto vandens nuostoliai susidaro

todėl, kad dalis gyventojų dėl įvairių priežasčių nedeklaruoja karšto vandens skaitiklių rodmenų, taip pat, bando naudoti įvairias neteisėtas priemonės, siekdami įtakoti skaitiklių rodmenis. Mažinant su karšto vandens tiekimu susijusius nuostolius, Bendrovės uždavinys yra sistemingai vykdyti buitinių karšto vandens skaitiklių eksploatacijos bei vartotojų deklaruojamų rodmenų kontrolę.

Vartotojų įsiskolinimas Bendrovei 2018 metų gruodžio 31 dieną sudarė 83453 (2017 m. - 93727) eurus ir nežymiai sumažėjo (5 lentelė).

5 lentelė. Skolos už šilumos energiją ir karštą vandenį*

Eil. Nr.	Vartotojai	2017 m. skola	2018 m. skola
1.	Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių butų nuomininkų	27490,23	28672,56
2.	Butų ir namų savininkų	42185,28	49866,49
3.	Įmonių ir įstaigų	24051,99	4913,7
	Viso:	**93727,5**	**83452,75**

***Pastaba.** Pateiktos skolos pagal Bendrovės išrašytus pardavimo dokumentus, kurių apmokėjimo terminas jau yra suėjęs.

Už suteiktas paslaugas paslaugų gavėjai privalo atsiskaityti (apmokėti) sutartyse nustatytais terminais.

Dirbant prevencinį darbą su skolininkais ir siekiant, kad skolos būtų apmokėtos neteisminiu būdu, įmonė siunčia įspėjimus, pasirašo skolų mokėjimo grafikus, pagal kuriuos yra kontroliuojamas skolos apmokėjimas.

Piktybiniai skolininkai, kurie nesumoka priteistos skolos geranoriškai, yra perduodami privačiai skolų išieškojimo bendrovei arba Bendrovė bando skolas atgauti teismine tvarka.

Siekiant valdyti galimą finansinę riziką, susijusią su Bendrovės skolinimosi galimybėmis, teikiamų paslaugų kainų stabilumu, Bendrovės likvidumu bei pinigų srautais, finansiniai sprendimai priimami atsakingai įvertinant Bendrovės valdomą turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas bei sąnaudas.

Bendrovėje reikšmingų finansinių įvykių po finansinių metų pabaigos nebuvo.

3. BENDROVĖS ATEITIES PLANAI

Bendrovė artimiausiais metais yra numačiusi įgyvendinti daug priemonių, kurios sumažintų gamybos sąnaudas, užtikrintų saugias darbo sąlygas ir patikimą bei kokybišką šilumos tiekimo paslaugą vartotojams.

Bendrovės biokuro katilai, kurie pagamina didžiausią kiekį šilumos energijos, buvo įrengti 2003 metais jau yra susidėvėję. Esamų biokuro katilų ribotos galimybės bei amžius reikalauja investuoti į šilumos gamybos priemones. Artimiausiu metu įmonė planuoja atnaujinti ir šiek tiek padidinti esamų biokuro katilų galią. Įgyvendinus šiuos projektus, iki minimumo sumažėtų gamtinių dujų suvartojimas bei tarša į atmosferą, šilumos kaina ir toliau turėtų išlikti stabili.